

مدیریت فرهنگ سازمانی

طراحی و اعتباریابی الگوی فرهنگ مدرسه موفق

نویسندگان

- [فضایل کیانی¹](#)
- [عادل زاهد بابلان²](#)
- [علی خالق خواه³](#)
- [تقی اکبری⁴](#)

¹ دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

² استاد مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی

³ دانشیار فلسفه تعلیم و تربیت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی،

⁴ دانشیار مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی

10.22059/jomc.2022.346909.1008482

چکیده

فرهنگ مدرسه ابزار مدیریتی مهمی است که به موفقیت مدرسه کمک می‌کند. در بسیاری از سازمان‌های موفق، مدیران توجه لازم به این مهم را دارند؛ اما مطالعات در این زمینه نشان می‌دهد که بسیاری سازمان‌ها از نحوه عملکرد فرهنگ سازمانی بی‌اطلاع‌اند. از این‌رو، پژوهش حاضر با هدف طراحی و اعتباریابی الگوی فرهنگ مدرسه موفق انجام گرفت. روش این پژوهش از نوع آمیخته بود. در بخش کیفی، جامعه پژوهش شامل مقالاتی بودند که در زمینه فرهنگ مدرسه موفق بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۰ در منابع داخلی و خارجی چاپ شده بودند. تعداد ۵۰ مقاله برای تحلیل نهایی انتخاب شد. در بخش کمی، جامعه آماری شامل کلیه دبیران دوره دوم متوسطه شهر اردبیل به تعداد ۵۰۰ نفر بودند. تعداد ۲۱۷ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در بخش کیفی از ابزار هفت مرحله‌ای فراترکیب سندلوسکی و باروسو (۲۰۰۷) (و در بخش کمی از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. یافته‌های پژوهش بیانگر شناسایی ۵۵ شاخص الگوی فرهنگ مدرسه موفق در قالب ۱۲ مؤلفه شامل چشم‌انداز و مأموریت مدرسه، توجه بر رشد همه جانبه شاگردان، ساختار توانمندساز مدرسه، همکاری و ارتباط مؤثر کارکنان، حمایت اجتماعی، مدیریت همکارانه، جو یادگیری مثبت، اخلاق حرفه‌ای، رهبری مؤثر، ویژگی‌های شناختی شاگردان، کارایی و اثربخشی، مدیریت منابع انسانی اثربخش بود. اعتبار الگوی طراحی شده با استفاده از نرم افزار SmartPLS3 از طریق تحلیل عاملی مورد سنجش و تأیید قرار گرفت. نتایج این مطالعه می‌تواند به مدیران و کارشناسان آموزشی در توسعه فرهنگ مدرسه و شناسایی ویژگی‌های مدارس موفق و اثربخشی آن کمک نماید.